

Визначення структури громадського простору, його ознаки та роль

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

Удосконалення громадських просторів та окремих локацій надає потенціал містам для їх подальшого розвитку. Місцеве самоврядування повинно враховувати аспекти міського та регіонального впливу при проектуванні сталих рішень громадських просторів. Метою статті є ідея створення громадського простору, ймовірні принципи активізації та нетворкінгу.

Ключові слова: громадський простір, публічний простір, парк, благоустрій, залучення мешканців.

Abstract

Improvement of public spaces and individual locations provides potential to cities for their further development. Local self-government should take into account aspects of urban and regional influence when designing sustainable solutions for public spaces. The purpose of the article is the idea of creating a public space, the probable principles of activation and networking.

Keywords: public space, park, improvement, involvement of residents.

Вступ

Громадський простір- це місця, що належать громаді або знаходяться у вільному доступі. Вони відкриті для всіх і не мають комерційної основи. Кожен простір має свої характеристики: історичні, соціально-економічні, просторові та природні. Згідно даних в англійських джерелах, громадський простір зазвичай визначається як відкрите місце, придатне для використання людиною. В українському законодавстві поняття «громадський простір» не визначено [1].

Громадські простори здебільшого приймаються окремими самостійними одиницями. Проблеми, пов'язані з цими просторами, є локальними і можуть бути вирішені простим рішенням (наприклад, озелененням). Однак погляд на місце з висоти, включаючи його контекст і оточення, показує несподівані нові можливості, роблячи громадські простори стратегічно важливими для громади.

Результати досліджень

Говорячи про комфортні та успішні громадські простори, не завжди легко чітко визначити їхні ознаки та ключові компоненти. Проте для кращого уявлення цілей, цей процес є важливим.

Ознаки комфортного громадського простору:

-зосереджений на людях як особистостях. Коли в громадському просторі починають домінувати види транспорту, стає важко захистити кордони головних користувачів простору-пішоходів;

-створення умов, в яких різні соціальні групи можуть користуватись простором, не будучи розділеними яскраво вираженими фізичними бар'єрами (шлагбаумами чи парканами);

- включені економічно ефективні будівельні рішення, такі як озеленення, меблі та мощення;
- наявність адаптивних заходів відповідно до сезону, дня тижня та часу доби;
- дружній та безпечний для вразливих груп, таких як люди похилого віку та діти;
- економічно ефективний, використовує переваги унікальних місцевих особливостей і не імітує стандартні рішення замовників [2].

Найбільш поширеним типом громадського простору є парки. Це самостійні архітектурно-організаційні комплекси площею не менше 2 га, які виконуються санітарно-гігієнічну функцію і призначені для короткотривалого відпочинку населення. [3].Також до популярних видів простору належать набережні, сквери, озера, площі та ринки.

Громадські простори схожі на конструктори за своєю структурою. Простори повинні враховувати геометрію елементів. Існує три типи- точка, лінія та поверхня- і їх вибір та поєднання визначають композицію та візуальний вигляд простору.

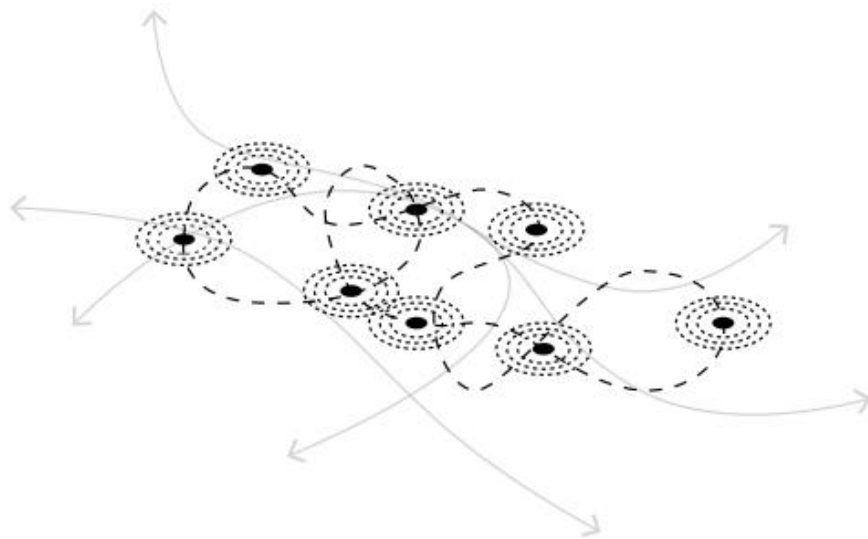

Рисунок 1-Точкові об'єкти (вуличні меблі та об'єкти інфраструктури)

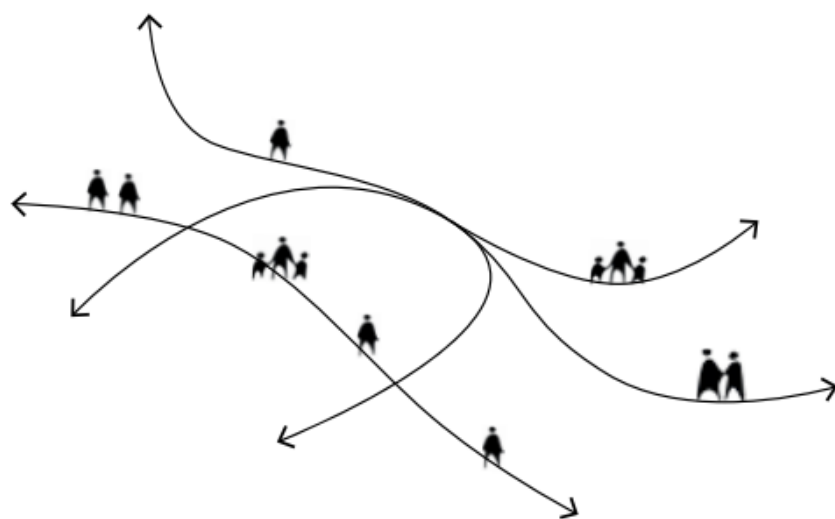

Рисунок 2-Лінійні об'єкти (доріжки, хідники, вулиці)

Рисунок 3-Площинні об'єкти (місця відпочинку, газони, клумби, майданчики)

Правильне поєднання різних типів елементів дозволяє досягти бажаних результатів, таких як концентрація уваги, комфорт і безпека. Ці результати повинні впливати з аналізу місцевих умов і користувачів. Різні типи об'єктів мають різні ефекти. З точки зору призначення: поверхневий об'єкт формує функціональне зонування області, а точковий об'єкт забезпечує чітку функцію на місці. Це можна застосовувати, знаючи кількість користувачів і характер їх взаємодії. Щоб об'єднати людей, можна використовувати точкові об'єкти (лаву, шаховий столик, амфітеатр). А коли варто розосередити відвідувачів, краще створювати площинні об'єкти, де кожен знайде комфортне місце (спортивні та дитячі майданчики). З іншого боку, лінійні об'єкти з'єднують точкові і площинні, забезпечуючи позитивний користувальницький досвід і прискорюючи пересування людей. Крім того, прямі шляхи дозволяють і стимулюють рухатись швидко, в той час як звивисті дають відчуття зручності [4].

Висновки

Громадські простори заповнюють міські прогалини і безпосередньо пов'язані зі створенням міських способів буття. Вони формують соціальні зв'язки в містах, надають людям місця для зустрічей, взаємодії та обміну ідеями, а також впливають на загальну якість міського середовища. Це пов'язано з тим, що люди, як правило, почуваються краще, коли перебувають у комфортних громадських просторах, і є більш активними.

Структура та соціальна стратифікація місця відображають те, як планується, управляється та використовується простір. Чим більш живим, різноманітним і активним є громадський простір, тим відкритим та демократичним є суспільне середовище.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Як досліджувати публічні простори в Україні: напрями і методи. Практичний посібник / Кушніренко О., Петренко-Лисак А., Шутюк О. - К.: ВАДЕКС, 2020. - 38 с
2. Поліщук, С., Гулевата А. (2023). Як створити громадський простір. Покрокова інструкція
3. ДБН Б.2.2-5:2011 Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій.
4. Поліщук, С., Шевченко, О. (2021). Як створити громадський простір: практичні рекомендації для громад

Медведь Ярослава Олегівна — студентка групи 1BM-23м, факультет будівництва ,теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: yaroslava.sun3@gmail.com

Кушнір Марина Михайлівна — студентка групи 1BM-23м, факультет будівництва ,теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: marinakushnir627@gmail.com

Хороша Оксана Іванівна – кандидат архітектури, старший викладач кафедри будівництва, міського господарства та архітектури, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: korosha@vntu.edu.ua

Martyniuk Yulia— student of 1BM-23m group, Faculty of Construction, Heat Engineering and Gas Supply,, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: yuliamartik@gmail.com

Kushnir Maryna — student of 1BM-23m group, Faculty of Construction, Heat Engineering and Gas Supply,, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: marinakushnir627@gmail.com

Medved Yaroslava— student of 1BM-23m group, Faculty of Construction, Heat Engineering and Gas Supply,, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: yaroslava.sun3@gmail.com

Khorosha Oksana - PhD, senior lecturer of department construction, urban and architectural Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: korosha@vntu.edu.ua